

HVER FREDAG, UNDER SABBATS- MÅLTIDET, VELSIGNER JØDISKE MØDRE OG FEDRE SINE BARN.

JOHN SOLSVIK
john.solsvik@dagen.no

DET ER FREDAG ETTERMIDDAG i Jerusalem. Butikkene er stengt og trafikken er stilnet av. I det solen forsvinner bak åsene i vest, strømmer pent kledte unge og eldre til en av de mange synagogene i byen.

Rabbi Jitzhak Naki har kledd seg i bestesasen, og sammen med fire jenter og en gutt på seks år rusler han

bort til den lille synagogen i nærheten. Overalt er folk på farten for å møtes og hilse sabbaten velkommen.

Synagogen er overfylt av svartkledde ortodokse som synger og ber, mange med hvite og blå bønnestjal over hodet. Vi presser oss innenfor ytterdøren, stiller oss i gangen og lytter til bønnene og sangen. De troende jødene bøyer seg rytmisk til bønnene eller svinger seg fra side til side under seremonien. Noen nytter anledningen til å slå av en prat, og bryr seg tilsynel-

tende lite om det som skjer rundt dem.

Etter en god halvtime i synagogen gir Jitzhak tegn til at vi skal gå. Trengselen er større nå enn da vi kom, så vi må albue oss sakte fram mellom de bedende mennene for å komme ut.

ZIPPORA NAKI OG HENNES DØTRE har brukt fredagen til å forberede det imponerende sabbatsmåltidet og måltidene neste dag. De troende har nemlig ikke lov å arbeide på sabbaten, så de lager opp mat til måltidene for hele lørdagen. Maten settes i varmeskap styrt av klokker som slår skapet på i god tid, slik at det er varm mat til alle måltidene hele lørdagen.

Bare det beste er godt nok til å feire sabbat hos jødene. På en vakker, hvit duk er det dekket til et festmåltid med det fineste dekketøyet de har.

- Vi pleier å si at to engler følger hver og en hjem fra synagogen sabbatskvelden - en god og en ond. Når den gode engelen kommer inn og ser at det er pyntet til fest for å feire sabbaten, lyser han sin velsignelse over hjemmet og folkene. Og den onde svarer med å si:

Amen. Dersom det hender de kommer inn i et hjem der det ikke er pyntet til fest, lyser den onde engelen en forbannelse, og den gode engelen sier amen, forklarer Jitzhak Naki.

SABBATMÅLTIDET BEGYNNER med at mor i huset tenner to lys. Deretter gjemmer hun ansiktet i hendene og ber. Barna er stille og venter.

- Hun takker Gud for den gaven sabbaten er til oss, og tar imot sabbaten som en velsignelse. Så ber hun om at Gud må oppfylle alle ønskene hennes og ønskene til alle i hele familien, sier Jitzhak.

Far og mor setter seg ved hver sin bordende. Men før noe mer skjer, velsigner foreldrene barna sine. De kommer bort til far og mor etter tur, de legger hendene på hodet deres, ber for dem og velsigner dem i Herrens navn.

- Vi ber om at Gud må tilgi dem deres synder, og velsigne dem rikelig både fysisk og åndelig. Dette gjør alle ortodokse jøder, og vi gjør det uansett alder. Når jeg besøker mine foreldre sabbatskvelden, blir jeg også velsignet